

EK-2 Program Çıktıları —Taksonomi İlişkisi Raporu

Üniversite	Balıkesir Üniversitesi
Bölüm / Program	Turizm Rehberliği
Akademik Yıl	2025–2026
Hazırlayan	Prof. Dr. Özlem KÖROĞLU
Tarih	06.07.2026

1. Amaç

Bu rapor, Turizm Rehberliği lisans programı çıktılarının bilişsel ve duyuşsal alan taksonomileriyle ilişkisini ortaya koymaktadır. Analiz; programın üst düzey bilişsel beceri hedeflerini ne ölçüde kapsadığını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Programda ağırlıklı olarak bilişsel alan becerileri hedeflenmekte olup program çıktıları, Bloom'un Yenilenmiş Bilişsel Alan Taksonomisi basamaklarına göre eşleştirilmiştir. Duyuşsal alan için Krathwohl'un Taksonomisi esas alınmıştır. Psikomotor becerinin ağırlıklı olduğu bir program çıktısı bulunmadığından bu alan için eşleştirme yapılmamıştır.

2. Program Çıktıları — Bilişsel Alan Taksonomisi Matrisi

Program Çıktısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz	Değerlendirme	Yaratma
PÇ1 — Türkiye'nin turistik değerleri (doğal, arkeolojik, tarihi ve kültürel) ile Anadolu'da yaşamış olan uygarlıkların tarihi, kültürü, yerleşimleri, dini, mitolojileri, sanatları, kültür varlıkları ve yaşayışları hakkında detaylı bilgi sahibi olur ve bu bilgileri mesleğini yaparken kullanır.			✓			
PÇ2 — Hizmet sunulan kişilerin temel hak ve hürriyetlerini (din ve inanç özgürlüğü) vb.) gözeterek mesleğini yapar ve kişilerin özel hayatlarının mahremiyeti ve gizliliği konusunda gerekli önlemleri alır.			✓			
PÇ3— Turizm alanıyla ilgili yönetim, pazarlama, işletme, iktisat, psikoloji, coğrafya, sosyoloji ve diğer ilgili disiplinlere ilişkin temel kavramlar ve kuramlar hakkında bilgi sahibi olur ve bu bilgileri mesleğini yaparken kullanır.			✓			

Program Çıktısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz	Değerlendirme	Yaratma
PC4 — Turizm ve turizm rehberliği alanı ile ilgili ulusal ve uluslararası hukuki düzenlemeler, mesleki örgütlenme süreci ve mesleki standartlar ile ilgili bilgi sahibi olur ve mesleğini, mesleki etik ve sorumluluk bilinci doğrultusunda icra eder.			✓			
PC5 — Türk halk bilimi unsurları ve kültürel miras dahil olmak üzere tüm turistik değerlerin tanınması ve korunması için farkındalık oluşturur ve sosyal, doğal, tarihi ve kültürel çevrenin korunması konusunda sahip olduğu bilinç ile hareket eder.					✓	
PC6 — Tur operatörlerinin ve seyahat acentalarının işleyiş ve hizmet süreçleri hakkında bilgi sahibi olur ve doğrultusunda, turist memnuniyetini gözetmek suretiyle mevcut mevzuata uygun olarak bir turu planlar, koordine eder, uygular ve denetler.						✓
PC7 — Mesleğiyle ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeleri yakından takip ederek Türkiye ve dünya ekonomisindeki değişimler ile turizm sektöründeki yeni eğilimleri analiz eder ve geleceğe yönelik öngörülerde bulunarak bunları uygulamaya yansıtır.						✓
PC8— İngilizce dilinde Avrupa Dil Portföyü B2 genel düzeyinde okuma, anlama, konuşma ve yazma becerileri göstererek alanındaki bilgileri takip eder ve meslektaşları ve turistler ile iletişim kurar.			✓			
PC9 — İngilizce dışındaki yabancı dil ve dillerde Avrupa Dil Portföyü B1 genel düzeyinde okuma, anlama, konuşma ve yazma becerileri göstererek alanındaki bilgileri takip eder ve meslektaşları ve turistler ile iletişim kurar.			✓			
PC10 — Farklı kültürleri tanıyıp anlayarak bireylerarası ve kültürlerarası etkili iletişim			✓			

Program Çıktısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz	Değerlendirme	Yaratma
kurar, turistlerle ve diğer turizm paydaşları ile güçlü bir etkileşim sağlar, yazılı, sözlü ve sözsüz iletişim becerilerini geliştirir, grup çalışmasına uyum sağlar ve etkili sunum yapma yetkinliğine sahip olur.						
PC11 — Turizm ve turist rehberliği alanı ile ilgili uygun araştırma yöntemlerini bilir ve uygular, bilgileri tanımlar, verileri analiz eder, yorumlar, değerlendirir, bu doğrultuda ekip halinde veya bağımsız çalışarak proje önerisi üretir, yönetir ve araştırma sonuçlarını uzmanlara ve alan dışındakilere anlaşılır bir şekilde sunar.						✓
PC12 — Alanının gerektirdiği bilişim ve iletişim teknolojilerini ve araç-gereçleri kullanır, yeni nesil teknolojik ve dijital uygulamaları öğrenir ve mesleğinde uygular.			✓			
Eşleşen PÇ Sayısı	-	-	8	-	1	3

Alt Düzey Beceriler: Hatırlama, Anlama, Uygulama | Üst Düzey Beceriler: Analiz, Değerlendirme, Yaratma

2. Program Çıktıları — Duyuşsal Alan Taksonomisi Matrisi

Program Çıktısı	Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütlenme	Kişilik Haline Getirme
PC13 — Alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir ve çerçevede yaşam boyu öğrenme anlayışıyla mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerini artırmak ve kariyer hedefine ulaşmak için öğrenme gereksinimlerini belirler ve kişisel ve profesyonel gelişimini sürekli destekler.					✓
PC14 — Turizm sektörünün gerektirdiği kişisel bakım (temizlik, giyim, görünüm), hijyen ve sanitasyon kurallarını uygular, sağlığın korunması ve acil müdahale gerektiren durumlar hakkında bilgi ve tutum kazanır ayrıca alanıyla ilgili işleri yürütürken insan sağlığını, sosyal ve doğal çevreyi gözetir.			✓		
PC15 — Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından: 1) yoksulluk, 2) açlık, 3) sağlıklı ve kaliteli yaşam, 4) nitelikli eğitim, 5) cinsiyet eşitliği, 6) temiz su ve sanitasyon, 7) erişilebilir temiz enerji, 8) insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, 9)	✓				

sanayi, yenilikçilik ve alt yapı, 10) eşitsizliklerin azaltımı, 11) sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, 12) sorumlu tüketim ve üretim, 13) iklim eylemi, 14) sudaki yaşam, 15) karasal yaşam, 16) barış, adalet ve güçlü kurumlar, 17) amaçlar için ortak çaba gibi konularda farkındalık kazanır.					
Eşleşen PÇ Sayısı	1	-	1	-	1

Alt Düzey Beceriler: Alma, Tepkide Bulunma, Değer Verme | Üst Düzey Beceriler: Örgütlenme, Kişilik Haline Getirme

NOT: PÇ1-PÇ12 numaralı program çıktıları Bilişsel Alan Basamakları ve PÇ13- PÇ15 numaralı program çıktıları ise Duyuşsal Alan Basamakları ile ilgili örneklendirilmiştir. Farklı programlarda Psikomotor Alanla ilgili çıktılar olması halinde; Devinişsel Alan Taksonomisi Basamakları (Algılama, Kurulum/Hazırlık, Kılavuzlu Tepki, Mekanizma, Karmaşık Açık Tepki, Uyarılama, Özgün Üretim) kullanılarak tablolastırılmalıdır.

3. Genel Değerlendirme

Bilişsel alan (12 PÇ):

- Üst düzey (Analiz + Değerlendirme + Yaratma): 4 PÇ → %33,3
- Alt düzey (Hatırlama + Anlama + Uygulama): 8 PÇ → %66,7

Duyuşsal alan (3 PÇ):

- Üst düzey (Örgütlenme + Kişilik Haline Getirme): 1 PÇ → %33,3
- Alt düzey (Değer Verme + Alma + Tepkide Bulunma): 2 PÇ → %66,7

Program çıktılarının bilişsel alan açısından incelenmesi sonucunda, bilişsel çıktıların %66,7'sinin alt düzey bilişsel basamaklarda, %33,3'ünün ise üst düzey bilişsel basamaklarda yer aldığı görülmektedir. Bu dağılım, programın öğrencilerin öncelikle bilgi, kavrama ve uygulama becerilerini kazanmalarını hedeflediğini, bunun yanında analiz, değerlendirme ve yaratma gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik çıktılara da yer verdiğini göstermektedir.

Duyuşsal alan açısından ise program çıktılarının %66,7'si alt düzey duyuşsal basamaklarda, %33,3'ü üst düzey duyuşsal basamaklarda bulunmaktadır. Bu durum, programın öğrencilerin öncelikle mesleki değerlere yönelik farkındalık geliştirmelerini ve bu değerleri benimsemelerini amaçladığını, aynı zamanda bu değerleri davranışlarına yansıtarak kalıcı tutum ve alışkanlık hâline getirmelerini destekleyen çıktıları da içerdiğini göstermektedir.

Genel olarak program çıktılarının, temel bilgi ve tutumların kazandırılmasını önceleyen; bunun yanında üst düzey bilişsel beceriler ile kalıcı mesleki değerlerin geliştirilmesini de destekleyen dengeli bir yapıya sahip olduğu söylenebilir.

Tarih: _____